

№ 2
štvrtročník
2005

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA

Charita

b l í z k o p r i č l o v e k u

**Zbierka na pomoc
rodinám v núdzi**

Adopcia na diaľku do Albánska

Príbeh zo Sudánu

**Rozhovor s operným spevákom
Jozefom Kundlákom**

Foto Anton Frič

EDITORIAL

V charite sme už profesionálne poznačení tým, že nemáme Vianoce zaužívané ako pokojné, súkromné, uzavreté alebo úzko-rodinné. Krásne a radostné, to však áno.

Nedá nám totiž nemyslieť na ľudí v núdzi, s ktorými sa denne stretávame a pomáhame im. Aj v čase, keď si pripomíname Pánove narodenie, nezostanú naši núdzni bokom. Organizujeme mikulášske večierky pre deti z rodín v núdzi, štedré večere pre osamelých či bezdomovcov, silvestrovské posedenia pre dôchodcov... V tomto požehnanom čase sa sviati v oknách našich hospicov, detských domov, domoch pokojnej staroby a tiež v charitatívno-sociálnych centrách a farských charitách, či v mnohých ďalších charitných zariadeniach.

Naše rodiny si za tie roky už zvykli, že Vianoce nie sú len naše. Nesmie sa nám stať to, čo hosťinským v Betleheme, ktorí dakedy dávno neprijali Máriu, a tým neprijali malého Ježiška. Naši chudobní sú Máriou. S ňou preukazujeme pohostinnosť aj Ježišovi. Vitáme ho nielen v našich príbytkoch, ale aj v našich srdciach.

Prajem Vám krásne vianočné čítanie nášho časopisu, ktorý je naplnený aj smutnými životnými osudmi, do ktorých sa však spoločne snažíme vnášať nádej charitnou prácou.

V novom roku nech sa nám všetkým darí s Božou pomocou naplňovať naše poslanie v službe núdzným. Všetkým ľuďom, o ktorých sa staráme, nech Pán udelí požehnanie v ich ťažkých životných situáciách.

Mgr. Katarína Michalčíková,
manažérka pre komunikáciu a PR

Slovenská katolícka charita (SKCH) je neštatná nezisková organizácia, ktorá poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby všetkým ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmysľanie.

Právnu formou SKCH je „Účelové zariadenie Cirkvi a náboženskej spoločnosti“, ktoré zriadila Konferencia biskupov Slovenska a je samostatnou právnickou osobou. V zmysle Kódexu kanonického práva je SKCH konfederáciou verejných združení; tvoria ju arcidiecézne a diecézne charity, Bratislavská katolícka charita a Slovenská katolícka charita Sekretariát, ktoré sú samostatnými subjektmi s vlastnou právnou subjektivitou.

ADRESÁR SKCH

Slovenská katolícka charita Sekretariát

Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: +421-2-5443 1506, 5443 2503
Fax: +421-2-5443 3097
E-mail: charita@computel.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500

Bratislavská katolícka charita

Adresa: Heydukova 12,
811 08 Bratislava
Tel.: 02-5296 4566,
Fax: 02-5292 0275
E-mail: bkch@ba.psg.sk
http://www.ba.psg.sk/prezenta/
charitaba/
Účet: 4010078918/3100
Ludová banka Bratislava

Bratislavsko-trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 00 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: battarci.charita@stonline.sk
Účet: 10073412080/4900 Istrobanka

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-772 1738, Fax: 037-772 1798
E-mail: charita.nr@ba.telecom.sk
http://www.charitanitra.sk/
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Kapitulská 21,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax: 048-472 0271
E-mail: dcharbb@isternet.sk
http://www.isternet.sk/dcharbb/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spišská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spišská Nová Ves
Tel.: 053-4424 519, Fax: 053-4424 519
E-mail: caritas@nexta.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634-592/0200
VÚB Spišská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 8010-0513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka diecézna charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: charitagkdch@stonline.sk
http://www.grkatpo.sk/charita/
Účet: 28039-572/0200
VÚB Prešov

Gréckokatolícka apoštolská exarchátna charita

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-7299007, 055-7299008
Fax: 055-7299008
E-mail: grckkola@stonline.sk
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Obsah

Z DIECÉZNYCH CHARÍT

3 7

TÉMA

4

Projekt pomoci rodinám v núdzi
Starostlivosť farských charít v Spišskej diecéze o rodiny v núdzi
GKDCH pomáha rodinám v núdzi
Pomoc rodinám v núdzi v DCHD sv. Lujzy v Nitre

VIANOCE V DCH

6

ZO SEKRETARIÁTU

7

Adopcia na dialku do Albánska
Obnovená webstránka charity
Nová možnosť on line prispievania na charitu
List premiérovi o diskriminácii charity

ROZHOVOR

8

Operný spevák Jozef Kundlák rád pomáha spevom

CARITAS

9

Príbeh Amony zo Sudánu

HUMANITÁRNA POMOC

10

9 797 549,72 Sk pre obeť vln tsunami

RECENZIA

11

Kniha Starostlivosť o chorých v domácnosti

Z DUŠE

11

Pravé bohatstvo

SVIATOK SV. ALŽBETY

Pri príležitosti sviatku sv. Alžbety, ktorá je hlavnou patrónkou charity, slúžil 18. 11. v kostole sestier Alžbetíniek v Bratislave sv. omšu pomocný biskup Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy Ján Orosch. Zúčastnili sa na nej zamestnanci, dobrovoľníci a dobrodinci.

Hlavnou myšlienkou jeho príhovoru bola pokora a láska s akou máme pristupovať ku chorým a akoukoľvek biedou postihnutým ľuďom, ktorí sú odkázaní na pomoc druhých. Otec biskup vyzdvihol lásku a obetavosť matiek, ktoré slúžia svojim deťom nezištne, nečakajúc odmenu ani uznanie.

Sr. Henricha, BKCH

19. 11. olávili charitnú patrónku aj zamestnanci Diecéznej charity Rožňava v Kokave nad Rimavicou. Sv. omšu celbroval o. biskup Kojnok. Po nej bol posvätený Dom charity v Kokave rozšírený o nové priestory. Zamestnanci sa na záver oslavy stretli pri spoločnom obede. KM

NETRADIČNÁ VÝSTAVA

Do 20. decembra mali možnosť žiaci základných a stredných škôl navštíviť výstavu prác detí z Domu Caritas sv. Jozefa, Špeciálnej základnej školy a Praktickej školy sv. M. M. Kolbeho v Katolíckom dome sv. Jána Bosca v Spišskej Novej Vsi.

Deti s mentálnym postihnutím tu prezentovali svoju šikovnosť výrobkami z textilu a keramiky. „Výstavou, prvou tohto druhu, sa snažíme ukázať rovesníkom našich detí, aké danosti sa skrývajú v ich kamarátoch, ktorí nedostali všetky dary zdravia ako oni. Aby vnímali ako blízkeho človeka nielen niekoho, kto potrebuje pomoc, ale aj toho, kto dokáže zároveň rozdávať. Je zvlášť dôležité, v tejto dobe, aby sme cítili ľudskú spolupatričnosť,“ vysvetľuje predstavená Domu Caritas sv. Jozefa v Spišskej Novej Vsi Eleonóra Mitriková. Zaujímavcov z radov mládeže privítali vo svojich priestoroch a umožnili im stretnutie s malými umelcami.

Za SpKCH Eva Šoltisová

POTRAVINOVÁ BANKA

24. 11. sa v Bratislave uskutočnilo 1. valné zhromaždenie Potravinovej banky Slovenska (PBS) za prítomnosti 20 mimovládnych organizácií z celého Slovenska, ktoré sú zakladajúcimi členmi PBS; vrátane Slovenskej katolíckej charity Sekretariát, Arcidiecéznej charity Košice a Diecéznej charity Nitra.

Za predsedu PBS bol zvolený Stanislav Trnovec, podpredsedníčkou je Ester Mateášiková. Zástupkyňa DCH Nitra, Milena Berešková, bola zvolená za členku Reviznej komisie.

PBS je združenie, ktoré súži iným združeniam bojujúcim proti hladu. Banka nerealizuje distribúciu potravín osobám v tiesni sama, ale prostredníctvom siete miestnych združení alebo spoločenstiev, ktoré sú v styku s ľuďmi v núdzi.

Blížšie informácie o možnosti zapojenia sa do PBS poskytne PaedDr. Mielna Berešková v DCH Nitra.

DCH Nitra

KONCERT OTVOR SVOJE SRDCE

Podporiť prácu Arcidiecéznej charity Košice a ukázať život ľudí, o ktorých sa stará, bolo hlavnou myšlienkou benefičného koncertu Otvor svoje srdce. Konal sa 19. 11. v Premonštrátskom kostole Najsv. Trojice v Košiciach. Predstavili sa na ňom Diabolské husle, Hrdza, Patrícia S., Lucia Šoralová, Samo Tomeček, Desmod, Gladiátor a operní speváci Iveta Matyášová a Jozef Kudlák. To všetko za sprievodu symfonického orchestra a výnimočnej svetelnej kvality. Kto si jedinečný večer nemohol vychutnať naživo, mal možnosť pozrieť si záznam, ktorý odvysielala Slovenská televízia 27. 11. o 17.15 na Dvojke.

Na podujatí mali diváci možnosť vidieť päť dokumentov približujúcich prácu charity a život ľudí odkázaných na pomoc iných. Záštitu nad podujatím prevzal a aj sa osobne zúčastnil komisár EÚ Ján Figel'. Generálnym sponzorom projektu bol U. S. Steel Košice, s. r. o. Tento koncert bol centrálnym podujatím 5. ročníka dobrovoľníckej charitatívnej kampane s rovnakým názvom Otvor svoje srdce. Hlavnou myšlienkou je podporiť projekty charity zakúpením kahančeka s logom akcie. Zapálením kahančeka v čase Vianoc vo svojich oknách, resp. na stoloch, môžete vyjadriť spolupatričnosť s núdnymi.

ADCH Košice

NÁRODNÝ DEŇ ABSTINENTOV

V Prešove je stálym organizátorom Národného dňa abstinentov (NDA) Gréckokatolícka charita Prešov (GKDCH).

lícka diecézna charita Prešov (GKDCH). V projekte Resocializačný systém Cesta k domovu (RS CKD) pracuje hlavne s ľuďmi závislými od alkoholu alebo iných psychoaktívnych látok a od hracích automatov. GKDCH mala pri príležitosti NDA informačný stánok na námestí v Prešove už od 1. 9. Tohtoročný NDA GKDCH prehĺbila aj duchovne prostredníctvom krížovej cesty a adorácie za závislých.

Program NDA sa začal 5. septembra slávnostnou archijerejskou liturgiou v katedrálnom chráme sv. Jána Krstiteľa, ktorú slávil vladyka Ján Babjak, SJ. Po nej sa účastníci presunuli do priestorov PKO Čierny Orol, ktoré poskytlo zdarma Mesom Prešov. Program NDA pokračoval prezentáciou projektu RS CKD. Po nej nasledoval kultúrny program s pozdravmi významných osobností pracujúcich v oblasti liečby závislosti. Účastníci si mohli vypočuť slová povzbudenia napr. PhDr. Blažejka Slabého - riaditeľa Generálneho sekretariátu výboru ministrov pre kontrolu drog a drogových závislostí či MUDr. Jozefa Benkoviča - primára oddelenia OLÚP Predná Hora a iných. Súčasťou osláv bolo odovzdávanie plaket za abstinenciu a svedectvá abstinentov.

Mgr. Peter Michančo a Mgr. Marek Badida

NOVÁ TRIEDA V DOME SV. ANNY

September 2005 priniesol zmenu do Domu sv. Anny v Starej Lubovni v podobe zriadenia pomocnej triedy s variantom C. V tomto variante sa vzdelávajú deti s ťažkým pásmom MR, ktorý je kombinovaný s ťažkými telesnými postihmi. Výchovno-vzdelávací proces prebieha individuálnou formou. Každý školský deň o 8.00 začína špeciálna pedagogička svoje „poslanie“ pesničkou alebo básničkou. Je to práca s ťažkou cieľovou skupinou, ktorá by bez zdravotného, sociálneho a špeciálno-pedagogického personálu nemohla fungovať formou, pri ktorej sa dosahujú najefektívnejšie výsledky pre rozvoj hendikepovanej osobnosti. V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť, že ak by sme nemali vieru v to, že do každého hendikepovaného dáva Boh určité danosti, ktoré treba rozvíjať, tak by sme túto prácu nedokázali realizovať už 6 rok.

Mgr. Dagmar Chanátová, GKDCH

Projekt pomoci rodinám v núdzi

Mgr. Katarína Michalčíková

SKCH pri svojej komplexnej starostlivosti o rodiny v núdzi zisťuje, že čoraz viac rodín na Slovensku sa nachádza v hmotnej alebo sociálnej núdzi alebo v oboch súčasne.

KAMPAŇ NA POMOC RODINÁM V NÚDZI

Z vyššie uvedeného dôvodu sme sa rozhodli počas októbra 2005 zrealizovať komunikačnú kampaň na podporu rodín v núdzi. Chceme ňou upozorniť, že nie všetky rodiny na Slovensku majú ideálne životné podmienky. Vyzývame rodičov, aby sa napriek ťažkej situácii naďalej starali o svoje deti a nezanedbávali ani svojich starnúcich rodičov. Keď si nebudú dať vedieť rady, odporúčame im obrátiť sa na diecéznu charitu, ktorá je najbližšie k ich bydlisku. Ich zoznam s kontaktmi nájdete na www.charita.sk alebo Vám kontakt poskytneme na tel. číslo: 02/5443 1506. Charitu môže požiadať o pomoc ktorákoľvek rodina bez rozdielu.

AKO CHARITA POMÁHA RODINÁM V NÚDZI?

- Prvý kontakt s rodinou nastáva v charitatívno-sociálnych centrách alebo vo farských charitách. Prebehne diagnostika situácie, v ktorej sa rodina nachádza. Tu sa poskytuje poradenstvo, na ktoré úrady sa môžu členovia rodiny obrátiť ohľadom vybavenia si príslušnej pomoci štátu vyplývajúcej zo zákona.
- Ak má rodina ešte väčšiu hmotnú alebo sociálnu núdzu, z ktorej jej nepomôžu štátne príspevky, charitný poradca hľadá spolu s rodinou ďalšie riešenia. V prípade hmotnej núdze má rodina možnosť vziať si oblečenie a obuv z charitných šatníkov a dostať poukážku na výdaj charitnej stravy. Každá diecézna charita má tieto služby špecifické; teda okrem jedla a oblečenia môžu poskytovať ďalšie služby.
- Keď je problémom v rodine drogová závislosť rodičov, charitný poradca doporučí vhodnú terapiu (resocializáciu) v rámci charitných služieb a keď je to potrebné, aj mimo nich. SKCH sa zatiaľ stará o deti tejto rodiny v detských charitných domoch a útulkoch.
- V prípade straty domova rodiny charitný poradca doporučí rodinu vhodnému charitnému azylovému domu, alebo ponúkne aspoň starostlivosť o deti v detských charitných domoch a útulkoch. SKCH poskytuje resocializáciu a ubytova-

Detský charitný dom sv. Lujzy Nitra

nie osamelým rodičom s deťmi v útulkoch a krízových centrách.

- Keď sa rodiny nemôžu alebo nedokážu starať o svojich strnúcich rodičov, SKCH im ponúka charitatívnu službu v rodinách, agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domácu hospicovú starostlivosť, mobilné hospice a stacionárne hospice.
- Slovenská katolícka charita má po celom Slovensku 222 služieb a zariadení, ktoré sa venujú rodinám v núdzi.

ADRESÁR POMOCI RODINE V NÚDZI

V rámci kampane SKCH zbiera kontakty do Adresára pomoci rodine v núdzi. SKCH vyzýva všetky organizácie, ktoré pomáhajú rodinám v núdzi a chcú byť zaradené do tohto adresára, aby vyplnili krátky dotazník, ktorý SKCH zverejnila na svojej webovej stránke www.charita.sk. Adresár bude vydaný na začiatku roka 2006 a odprezentovaný verejnosti. Tiež ho dostanú všetky zapojené organizácie a budeme ho distribuovať aj na ďalšie vhodné miesta.

ZBIERKA NA POMOC RODINÁM V NÚDZI

Súčastou projektu je finančná zbierka na pomoc rodinám v núdzi, o ktoré sa SKCH stará. Ak môžete, prispejte na účet **0176875345/0900 VS 146**. Názov účtu je Slovenská katolícka charita, Kapitulska 18, 814 15 Bratislava. Zbierka trvá do konca roka 2005. O rozdelení zbierky budeme informovať na začiatku roka 2006. Vyzbierané prostriedky budú použité na nasledujú-

ce potreby: strava, oblečenie, obuv, sociálne a právne poradenstvo, poukážky na nákupy, sprostredkovanie zdravotníckej starostlivosti, zabezpečenie vecí dennej potreby v domoch pre osamelých rodičov s deťmi, detských domoch, staniach opatrovateľskej služby pre deti, domoch pre starších a chorých ľudí, hospicioch, ubytovniach..., na hračky, sladkosti, školské potreby, lieky, vitamíny, záujmové činnosti, terapie, potreby pre bábätká, vzdelávanie nepripravených alebo aj slobodných mamičiek, terapie pre týrané ženy, zdravotné pomôcky, resocializáciu drogového závislých rodičov, výlety pre deti, kurzy...

Stav zbierky z 2. 12. je 86 615,- Sk.
Za dary Vám úprimne ďakujeme.

V KTORÝCH MÉDIÁCH KAMPAŇ PREBIEHALA

Projekt pomoci rodinám v núdzi kreatívne previedla a realizovala pre SKCH zdarma reklamná agentúra Mayer/ McCann-Erickson. Ako mediálni partneri v projekte pomáhali Slovenský rozhlas - Rádio Slovensko, denník SME a týždenník Katolícke noviny. Celý projekt môže SKCH realizovať vďaka Slovenskej sporiteľni, ktorá je dlhodobým generálnym partnerom SKCH. Komunikačná kampaň prebiehala v Slovenskom rozhlase na Rádiu Slovensko, v denníku SME, týždenníkoch Katolícke noviny, Slovenka a Týždeň a v mesačníku Nota bene. V rámci kampane SKCH distribuovala prostredníctvom svojej siete diecéznych charít 5000 farebných letákov A4 s vizuálom kampane a kontaktmi na všetky diecézne charity. Informácie o kampani sa nachádzajú na web stránke SKCH: www.charita.sk. Reportáže o kampani pripravili a odvysielali STV, TA3, Rádiožurnál SRO a ďalšie elektronické a printové médiá.

V KTORÝCH PRÍPADOCH SKCH POMÁHA RODINÁM V NÚDZI?

- rodiny v sociálnej a hmotnej núdzi;
- rodičia, ktorí sa nestarajú o svoje deti z rôznych dôvodov: problémy s alkoholom, a inými drogami, nepostačujúci pocit zodpovednosti, strata byvania a pod.;
- osamelí rodičia (častejšie matky) s deťmi, ktorým treba pomôcť pri zaradení do bežného života;
- deti z rodín v núdzi;
- stárnúci a chorí, o ktorých sa nemôžu alebo nedokážu postarať ich dospelé deti.

Starostlivosť farských charít v Spišskej diecéze o rodiny v núdzi

Mgr. Marek Krajiňák

Najčastejšou formou pomoci rodinám v núdzi vo všetkých našich farských charitách (FCH) je materiálna podpora núdznych v rámci možnosti každej z farských charít. Snažíme sa však pred poskytnutím hmotného daru najprv situáciu dôsledne overiť, aby sme zamedzili zneužitiu a vo viacerých FCH sa snažíme ďalej monitorovať tieto rodiny.

Po viac ako desaťročnej činnosti sa stále viac ukazuje potreba dopĺňať poskytovanie hmotnej, prípadne finančnej pomoci aktivitami, ktoré by viedli ľudí v núdzi k tomu, aby sa aktívne zapájali do riešenia svojej

životnej situácie a takto objavili v sebe nové možnosti a posilňovali svoje sebavedomie. Vo FCH sa venujeme popri iných cieľových skupinách hlavne ľuďom v zlej sociálnej situácii a deťom vyrastajúcim v nevyhovujúcich životných podmienkach.

Prvá cieľová skupina zahŕňa dlhodobo nezamestnaných, osamelé matky s deťmi bez príjmu, rodiny alkoholikov, týrané ženy a ľudí v rôznych iných krízových situáciách. Pomoc si vyžaduje individuálny prístup a preto sa snažíme spolupracovať s organizáciami, ktoré sa špecializujú na danú oblasť; s odborníkmi (sociálny poradca, psychológ...) a s kompetentnými úradmi.

Druhou skupinou sú deti z rozvrátených alebo problémových rodín, kde je väčšinou zlá sociálna situácia a kde rodičia venujú veľmi malú pozornosť výchove svojich detí. Snažíme sa ponúknuť deťom pozitívne podnety v ich živote cez jednorázové podujatia ako sú mikulášske stretnutia alebo letné tábory. Sú tu aj pokusy pracovať s deťmi pravidelnejšie počas školského roka v tzv. kluboch formou záujmových činností. Tieto činnosti nám umožňujú tiež urobiť si obraz o situácii v týchto rodinách, plánovať adekvátnu materiálnu alebo odbornú pomoc a priblížiť sa k rodičom.

GKDCH Prešov pomáha rodinám v núdzi

Ing. Mária Rajňáková, GKDCH

Zaistiť dobro rodiny bolo vždy na prvom mieste záujmu sociálnych pracovníkov GKDCH. Už prvá aktivita prevádzkovaná od roku 1991 „Príjem núdznych“ sa stretávala so širokým spektrom problémov rodiny, či už to boli otcovia alebo matky s deťmi. Nástupná aktivita „**Sociálne centrum**“ od roku 1994 dodnes rieši problémy ľudí, ktorí sú osamelí a opustili svoje pôvodné rodiny. Sociálni pracovníci sa ich snažia motivovať, aby svoje problémy neriešili utápaním sa v alkohole. Ponúkajú spôsob, ako je možné vrátiť sa do rodiny späť. Je tu možnosť ubytovania v Nocľahárni Archa s kapacitou 53 miest v krízovej situácii.

V okamihu, keď rodina v núdzi nezvláda problém závislosti, GKDCH ponúka v Dome Charitas **rodinnú terapiu**. V nej sa na doliečovaní resocializantov zúčastňujú celé ich rodiny a učia sa žiť so závislými v bežnom živote po návrate z resocializácie. Problémy rodín sú komplexne riešené na pôde GKDCH v socioterapeutickom **klube KAHAN**, ktorý organizuje aj voľnočasové

aktivity pre celé rodiny. Na pravidelných stretnutiach sa riešia každodenné problémy spolu so psychológom a kňazom.

V rámci projektu Európskej únie, iniciatívy spoločenstva EQUAL, sú vytvorené ďalšie 4 sociálne centrá. Ich cieľom je sprevádzať nezamestnaných pri hľadaní práce, ponúknuť re-kvalifikačné kurzy a kurzy rozvoja osobnosti, ako aj komunikovať so zamestnávateľmi pri hľadaní nových pracovných príležitostí.

Starším členom rodín v núdzi pomáhal GKDCH opatrovaním alebo ošetrovaním v domácnosti. Touto službou GKDCH pomáha udržať spolu celú rodinu bez toho, aby bol starý a chorý človek od nej oddelený.

Pre deti s kombinovaným mentálnym a fyzickým postihnutím funguje v Starej Lubovni za aktívnej podpory rodičov Dom sv. Anny ako denný stacionár, ktorý zároveň ponúka poradenstvo a rozšíril svoje služby aj o pomocnú triedu Špeciálnej základnej školy. GKDCH spolupracuje s **Radou pre rodiny v núdzi** pri RK farnosti Krista Kráľa na sídlisku Sekčov v Prešove. Rada vznikla spontánne z potrieb prevažne mnohohdetných a nezamestnaných rodín.

V prípade prírodných katastrof poskytujú

SKCH MÁ PO CELOM SLOVENSKU PŘIBLIŽNE 222 SLUŽIEB A ZARIA-DENÍ, KTORÉ SA VENUJÚ RODINÁM V NÚDZI (NEUSTÁLE OTVÁRAME NOVÉ):

- charitatívno-sociálne centrá;
- farské charity;
- útulky;
- domovy pre osamelých rodičov s deťmi;
- krízové centrá;
- charitatívnu službu v rodinách;
- agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti;
- domácu hospicovú starostlivosť;
- mobilné hospice;
- stacionárne hospice.

charita rodinám nevyhnutné potraviny, dezinfekčné a čistiace prostriedky, prikrývky a potreby pre domácnosť. Z dlhodobého hľadiska podporuje znovuoobnovenie života v krajine napr. finančným príspevkom na výstavbu rodinných domov. Všetky aktivity charity sa postupne rozvíjajú aj vďaka materiálnej a finančnej pomoci darcov a dobrovoľníkov. Nech Pán žehná celé toto dielo, lebo „ak Pán nestavia dom, márne sa námahajú tí, čo ho stavajú“.

Pomoc rodinám v núdzi v Detskom charitnom dome sv. Lujzy v Nitre

Eva Piačková, DCHD sv. Lujzy Nitra

V našom detskom dome sú maloleté deti s najrozmanitejšími osudmi, ktoré spája strata bazálnej istoty v útlom detstve, citové strádanie a smútok z toho, že nemôžu žiť v rodine so svojimi blízkymi. Naša pozornosť sa preto obrátila na jedinú prioritu - vrátiť dieťa do prirodzeného rodinného prostredia. Úzko spolupracujeme s rodičmi, či príbuznými a snažíme sa vytvárať priestor pre spoločné stretnutia s deťmi za účelom posilňovania vzájomných vzťahov.

V spolupráci s neštátnymi subjektami sme umožnili, v odôvodnených prípadoch, deťom stráviť spoločné rekreačné pobyty s rodičmi v hmotnej núdzi. Výsledkom bolo posilnenie vzájomných emocionálnych väzieb a vehementnejšia snaha blízkych spolupracovať na zlepšení podmienok pre návrat dieťaťa do rodiny. V tomto smere sme dosiahli už aj konkrétne výsledky. Spôčiatku zdanlivo neriešiteľné pomery v rodinách sa natolko zmenili, že v dohľadnej dobe by sa mali niektoré deti vrátiť do rodinného prostredia. Pevne veríme, že v tomto

trende budeme pokračovať. Samozrejme, nie u každého dieťaťa existuje reálna šanca návratu do biologickej rodiny. V takom prípade je naše úsilie nasmerované do možnosti zverenia dieťaťa do niektorej z foriem náhradnej rodinnej starostlivosti s cieľom naplnenia túžby každého dieťaťa v ústavnej starostlivosti - žiť v milujúcej rodine a môcť vložiť svoju ruku do dlane blízkeho. Veríme, že sa nájdu ľudia, ktorí môžu túto istotu a oporu deťom poskytnúť a uvítame každú iniciatívu či záujem potenciálnych náhradných rodičov.

DOM SV. ANNY VO VODNOM SVETE

Dňa 6. 12. 2005 sa uskutočnil výlet spojený s liečebnými procedúrami v Kúpeľoch Vyšné Ružbachy s názvom Vodný svet. Hendikepované deti z Domu sv. Anny v Starej Ľubovni mali možnosť absolvovať sedavý termálny kúpeľ s masážou a to práve v deň sviatku sv. Mikuláša. Od mnohých známych i neznámych naše deti dostávajú cukrovinky. My sme im, vďaka sponzorskému daru jednej francúzskej turistky, sprostredkovali pomoc pri rozvoji hrubej motorickej schopnosti v termálnej vode.

Mgr. Dagmar Chanátová, GKDCH

MIKULÁŠ NA CHARITE

6. 12. 2005 zavítal sv. Mikuláš do centra diecéznej charity v Prešove. Kým po minulé sa vzájomne obdarovali zamestnanci centra, tentokrát boli obdarované deti zamestancov charity. Pri účasti 23-och detí spolu s rodičmi naša zasadačka „praskala vo švíkoch“. Na príchod sv. Mikuláša sme sa s deťmi pripravili nácvikom piesne „Ó, ktože ctí si Mikuláša“. Keď už bola dobre nacvičená, sv. Mikuláš dorazil. Bol to náš duchovný správca o. Jozef Voskár, ktorý je pre toto poslanie ako stvorený a k tomu po jeho oboch stranách - ako anjeli - naši Bohoslovci vrámcami pastoračnej praxe. Vo svojom prihovore priblížil život sv. Mikuláša. Po rozdání symbolických darčiekov z vreca dostali priestor deti, aby vyjadrili svoju vďačnosť zarecitovaním básničky alebo piesňou. Na záver sme sa občerstvili čajom a výbornými koláčmi z chránenej dielne. Už sa tešíme na podobné stretnutie na budúci rok, aby sme popri pracovných povinnostiach mohli prehľbovať aj rodinné priateľstvá.

Ing. Mária Rajňáková, GKDCH

DETI DEŤOM

V čase adventu viac myslíme na núdzných a opustených a vieme sa zrieknuť niečoho pre iných. Aby sme k tomu viedli aj deti našej farnosti, Farská charita v Novej Dubnici už po štvrtý rok poriadala zbierku sladkostí a ovocia cez všetky sv. omše v nedeľu pred sv. Mikulášom pre deti z Detského charitného domu v Považskej Bystrici. Deti s radosťou prinášali sladkosti do veľkého koša pred oltárom. Na Mikuláša p. kaplán Degro a niekoľko rodičov s deťmi odviezli darčeka do detského domu. Je úžasný

pocit vidieť rozziarené detské očka, keď im Mikuláš prinesie veľký kôš plný dobrôt. Naše deti zasa majú možnosť bližšie sa zoznámiť s deťmi z detského domu. Mnohým sa takáto zmena páči. Aj aj by tam zostali. Len neviem dokedy☹. Pracovníci detského domu pripravili pohostenie. Pri ňom sme sa vzájomne obohatili v priateľských rozhovoroch.

V nasledujúcu nedeľu zasa podobným spôsobom deti zbierali hračky. Doniesli svoju obľúbenú nepoškodenú hračku, aby mali väčšie zásluhy☺. Nech im to všetkým Ježiš bohato odmení.

Kamila Poláčková, Farská charita Nová Dubnica

AKO PREŽIVAJÚ ADVENT POSTIHNUTÉ DETI

Dom Charitas sv. Jozefa v Spišskej Novej Vsi sa ako šibnutím čarovného prútika zmenil na dúhový svet. Vianočná výzdoba na nás dýchla už pri vstupe. Ligot pestro-

Sv. Mikuláš v DCHD Nitra

farebných ozdôb bol neporovnateľný s jasom v detských očiach. „Advent je to najkrajšie obdobie, ktoré v Dome Charitas prežívame veľmi intenzívne. Nakoľko väčšina detí prežíva Štedrý večer doma, poslanstvo Vianoc si pripomíname v priebehu decembrových dní.“ usmieva sa predstavená domu Eleonóra Mitriková.

Predvianočné chvíle sú nielen v znamení darčiekov, ktoré deti očakávajú, ale ktoré zároveň chcú aj darovať - priateľom, sponzorom a darcom domu, ktorí nemyslia len na svoje potreby, ale dokážu otvoriť srdce aj iným. V textilnej, keramickej a drevárskej dielni boli vytvorené neistými rukami vianočné pozdravy v podobe vyšívaných obrázkov, plátenných vrecúšok, či srdiečok a košíčkov z keramiky. Časť týchto darčiekov sa dostala aj na verejnosť a v duchu myšlienky „Daruj a budeš obdarovaný“ finančne pomôže sociálne slabým klientom. „Ja som vyšila obrázok,“ chváli sa Katka a roztrasenými prstíčkami naznačuje ako sa

jej podarili stehy. „Ja som brúsil hranolčeky,“ pripája sa do rozhovoru Denis. Zuzka mlčí, zaujalo ju šúpanie jablka na strúhadle. Tieto deti majú svoj vlastný svet, v ktorom neexistuje falš a zákernosť a dokážu prejavovať radosť i z maličkosťi.

Za SpKCH Eva Šoltisová

ŠTEDRÁ VEČERA V RS CKD V PREŠOVE

Na Štedrý večer medzi 16.30 a 18.00 sa v spoločenských miestnostiach zariadení RS CKD uskutočnia akcie „Štedrý deň“ v Noclahárni Archa, Dome Charitas a v Dome nádeje, na ktorých sa zúčastní približne 85 klientov z uvedených zariadení spolu s 5-timi terapeutmi. Bude pre nich pripravená štedrá večera a malý darček. Dlhoročné skúsenosti ukazujú, že Vianoce prežívajú aj naši klienti veľmi intenzívne a v očiach mnohých z nich sa pri stromčeku ukážu aj slzy dojatia. Mnohí z nich tak majú možnosť po dlhšom čase prežiť tieto krásne sviatky kresťanov v kruhu ľudí, ktorí im rozumujú a v pokoji. Pri štedrovečernom stole im radosť z narodenia Spasiteľa sprostredkuje aj duchovný správca GKDCH o. Voskár. Spoločne poďakujú Bohu za prežitie roka 2005 a poprajú si všetko dobré; hlavne zdravie a Božie požehnanie v nasledujúcom roku.

*Mgr. Peter Valiček
koordinátor RS CKD*

VIANOCE V DCH ROŽŇAVA

DCH organizuje štedrú večeru tak ako každý rok v Dome charity v Kokave nad Rimavicou. Okrem klientov domu sú pozva-

ni aj opustení a núdzni ľudia z okolia. Charitatívno-sociálne centrum Rožňava naplánovalo štedrú večeru 2 dni pred Štedrým dňom. Uskutoční sa v priestoroch fary v Rožňave a prídu osamelí ľudia a rodiny v núdzi.

KM

STRETNUTIE ABSTINENTSKÉHO KAHAN-U

17. 12. 2005 od 14.00 do 16.00 hod. sa v priestoroch spoločenskej miestnosti Domu Charitas v Prešove uskutoční vianočné stretnutie abstinentov klubu KAHAN, na ktorom sa zúčastnia okrem členov aj jeho sympatizanti v predpokladanom počte 40 ľudí. Spoločne zhodnotia svoje abstinentenské úsilie za rok 2005, poprajú si všetko dobré; hlavne veľa trizvyých dní v nasledujúcom roku 2006.

Mgr. Peter Valiček, koordinátor RS CKD

**SPIŠSKÁ KATOLÍCKA CHARITA MUSÍ
PREPUSŤIŤ 110 ZAMESTNANCOV**

V tomto období prepúšťa SpKCH 110 **zamestnancov** – najmä z opatrovateľskej služby, ktorá je teritoriálne na území Prešovského samosprávneho kraja (PSK). O veľmi potrebnú službu v domácom prostredí príd **viac ako 350 klientov**. PSK napriek existencii Zákona o sociálnej pomoci a platnej zmluve so SpKCH neposkytol v roku 2005 žiadny, ani minimálny finančný príspevok a oznámil, že od 1. 1. 2006 nebude financovať opatrovateľskú službu cez neverejné subjekty, akým je cirkevná organizácia SpKCH. Zdôvodňuje to tým, že táto povinnosť je len záležitosťou miest a obcí. Uvedené konanie i odôvodnenie je v rozpore s platnou legislatívou a je snahou presúvať zodpovednosť len na obce a mestá alebo na niekoho iného. SpKCH sa ani za účasti Mons. Františka Tondru nepodarilo zvrátiť konanie PSK. SpKCH je ľúto, že sa ruší, vo svete osvedčené a ekonomicky najoptimálnejšie, domáce sprevádzanie a holistická starostlivosť o človeka.

SpKCH

SKCH SPUSTILA NOVÚ WEBSTRÁNKU

Od októbra 2005 je spustená krajšia a prehľadnejšia webová stránka charity. Jej adresa zostáva: www.charita.sk. Spravuje ju firma Euroit, ktorá ju vytvorila zdarma.

KM

PODPORIŤ CHARITU MÔŽETE ON-LINE

Od decembra 2005 môžu darcovia prispieť na pomoc ľuďom v núdzi priamo z charitnej webovej stránky www.charita.sk. Je to možné prostredníctvom služby SporoPay, ktorú charite poskytla zdarma Slovenská sporiteľňa. Na stránke sú uvedené aktuálne zbierky a ich momentálny stav. Za vaše dary úprimne ďakujeme.

KM

**LIST PREMIÉROVI SR KVÔLI ČERPANIU
PROSTRIEDKOV Z EÚ, 22. 11. 2005**

Vážený pán premiér, obraciame sa na Vás v mene Slovenskej katolíckej charity, cirkevnej organizácie, ktorá zastupuje rímskokatolícku a grécko-katolícku diecézu a farské charity Slovenska.

Svojimi charitatívnymi, sociálnymi a zdravotnými službami a zamestnancami i dobrovoľníkmi pomáhame tisícom občanom Slovenska, z ktorých mnohí veľmi často žijú na okraji spoločnosti, rovnako aj humanitárnu a rozvojovú pomocou v zahraničí. Chceme povedať, že **poskytujeme viac ako 50% zo všetkých sociálnych služieb poskytovaných mimovládny sektorom** (nadácie, občianske združenia, n. o. – neziskové organizácie.) V niektorých regiónoch sme dokonca jediným nositeľom programu. Podobne je tomu aj v zdravotníckych službách.

SKCH realizuje Adopciu na diaľku aj do Albánska

Mgr. Katarína Michalčíková

Od augusta 2005 SKCH sprostredkúva okrem Adopcie na diaľku do Indie aj Adopciu na diaľku do Albánska. Adopcia na diaľku znamená finančné podporovanie konkrétneho dieťaťa z rodín a krajín, kde jeho rodičia nemajú možnosť mu poskytnúť nádej na dôstojný život v dospelosti.

17. 11. navštívila charitu slovenská rehoľná sestra Magdaléna Cerovská, FMA, pôsobiaca už 15. rok v Albánsku. S manažérkou projektu Adopcia na diaľku SKCH Máriou Takáčovou doladili podrobnosti spolupráce na spoločnom projekte. Doteraz bolo slovenským adoptívnym rodičom pridelených 35 albánskych detí.

V prímorskej osade Tale – Bregdeti sestry dobudovávajú centrum pre deti rôzneho veku. Venujú sa v ňom predškólakom, aj starším deťom. Tie tu navštevujú rôzne kurzy (šitie, remeslá, cudzie jazyky, majú tu doučovanie...). V osade sa nachádzajú deti, ktoré ešte ako desaťročne nevedia čítať a písať alebo do dvanástich rokov sa nemali možnosť naučiť používať zubnú kefku. Mnoho rodičov z tejto pastierskej oblasti je negramotných. Zato sú starostliví a zodpovední. Bez vzdelania nemajú tieto deti žiadnu perspektívu do budúcnosti. **Minimálna čiastka pre dieťa v Albánsku je 550,- Sk mesačne** alebo 6 600,- Sk ročne. **Číslo účtu v ČSOB pre Albánsko je 4002454960/7500.** Komunikácia s centrom v Albánsku je v slovenčine.

Sestra Magda s deťmi z osady Tale – Bregdeti

Sestry s vďakou privítajú aj finančnú podporu pre rôzne potreby detí v centre v Tale – Bregdeti (strava, vybavenie učebni, školské pomôcky, potreby pre záujmové krúžky). Frekvencia a výška príspevkov pre tento účel je ľubovoľná.

V prípade záujmu môžu potenciálni adoptívni rodičia SKCH kontaktovať na e-mailovej adrese charita@computel.sk alebo na tel. čísle 02/5443 1506. Informácie o Adopcii na diaľku môžu tiež nájsť na www.charita.sk.

Na základe dotazov viacerých záujemcov o pomoc deťom v Afrike uvádzame kontakt na bratov Pallotínov, ktorí spoločne organizujú „Adopciu srdca“ pre deti Rwandy a Zaire: Pallotínsky sekretariát pre misijné záležitosti, Pod kláštorom 3, 966 53 Hronský Beňadik; e-mail: pallotini@gmx.net, www.pallotini.sk.

Vo svojej činnosti sme financovaní z vlastných zbierok a aktivít, zo štátneho rozpočtu, zo zdrojov samospráv a z projektov. **Pri mnohohodrovom krytí nákladov služieb sú jedným z možných aj prostriedky EÚ, z ktorých sme však z väčšej sčasti boli doteraz vylúčení len preto, že sme cirkevná organizácia.** Po preskúmaní situácie v komisiách EÚ a v členských organizáciách EÚ dnes vieme, že **tento stav nie je daný žiadnymi regulačnými EÚ, ale je to slovenská iniciatíva, ktorá našu organizáciu diskriminuje.**

Preto Vás týmto žiadame, aby konečnými prijímateľmi prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu EÚ v ďalšom programovom období 2007 – 2013 mohli byť aj cirkevné organizácie, resp. účelové zariadenia cirkví, a ich členovia diecéznej charity, zriaďované podľa zákona 308/1991, ktoré poskytujú sociálne a zdravotnícke služby.

Vážený pán premiér, SKCH pomáha občanom Slovenska samostatne ako aj v partnerstve s inými mimovládnymi organizáciami. Nakoľko zo strany Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja riešenie stále neprichádza a nikto nám ani nevie vlastne vysvetliť takýto postup slovenskej vlády, žiadame Vás o zabezpečenie riešenia aj v tomto prípade.

Slovenská katolícka charita by rada prispievala k budovaniu našej transformujúcej spoločnosti podobne ako to robia partnerské organizácie charít v Európe, ktoré sa môžu u svojich vlád uchádzať o prostriedky EÚ.

Radi sa stretneme v predmetnej veci.

S úctou k Vašej práci

Mons. Štefan Sečka, prezident SKCH
Mgr. Ing. Juraj Barát, generálny sekretár

Najťažšia rola je život

Operného speváka Jozefa Kundláka môžete okrem operných predstavení stretnúť na rôznych dobročinných akciách, pretože rád pomáha spevom. Našiel si čas a venoval nášmu časopisu rozhovor.

Pán Kundlák, čo Vás priviedlo k Vášmu životnému povolaniu, k spevu?

Od detstva som študoval hru na husliach, ale k spevu ma priviedli učitelia, ktorí vo mne objavili talent a posunuli ma na túto cestu. Najprv pani učiteľka Fenclová na ZŠ, ktorá ma odporučila profesorke Žuravleovej a jej žiačke prof. Černeckej, od ktorej som získal všetko, čo je ku tejto profesii potrebné. Mal som jednoducho šťastie na ľudí okolo seba, na rodinu, učiteľov a priateľov. Ten zbytok však bolo treba poctivo na sebe odpracovať. Naše povolanie je rehoľa.

V operách hráte rôzne postavy. Nerobí Vám trochu problém hrať v bežnom živote samého seba?

To je určite tá najťažšia rola, ktorú študujem už dlho a mám pocit, že by som ju pomaly aj zvládol, len aby mi potom na to stačila sila. Na túto tému bolo síce napísaných veľa návodov a „nôť“, ale všedný deň je skutočná „reality show“. Tam treba písať vlastnú partitúru a to je veľmi ťažké... Mnoho umelcov zlyháva v bežnom živote, keď nevedia oddeliť hru a život. Snažím sa to mať stále na mysli a nenechať sa zviazať ľahšou cestou.

Ktorú úlohu, áriu alebo pieseň ste si obľúbili?

Úlohu Werthera, áriu Rodolfa z Bohémy a pieseň Keby som bol vtáčkom. Ale to len preto, že sa pýtate. Samozrejme, je toho viac. Krásnych umeleckých diel je množstvo. Mám rád umenie a vzrušuje ma všetko, čo človek vytvorí; čím dokáže prítomnosť duše a rozumu v našom zraniteľnom tele.

Ako Vaša manželka zvláda Vaše časté cestovanie?

Don Giovanni, SND Bratislava

Moja manželka vie, že cestovanie je súčasťou mojej profesie. Ale vedieť je jedna vec a druhá je chovať 3 synov, starať sa o byt, postaviť rodinný dom, vychodiť s deťmi školy, ráno hľadať pod snehom auto, brodiť sa v daždi po členky vo vode v pivnici... Is-te, veď to isté robia aj iné ženy...

Ženy sú úžasné. Mám úžasnú ženu. Čo by sme robili bez nich? Nakoniec by som nemal ani pre koho spievať.

Nedávno sme sa s Vami stretli v Košiciach, kde ste prišli svojim spevom podporiť prácu charity na benefičný koncert Otvor svoje srdce. Vieme, že to nebola ojedinelá benefičná záležitosť vo vašom profesionálnom živote. Prečo ste sa rozhodli aj takýmto spôsobom pomáhať?

Niekoľko rokov som bol čestným prezidentom nadácie Šanca pre každé dieťa, v prospech ktorej som aj usporadúval koncerty. Okrem toho, každý rok pred Vianocami, keď ľudia precitujú ich ducha, sa viac ako inokedy konajú benefičné koncerty, ktorých cieľom je obdarovať. Musím byť vďačný za svoju popularitu a vrátiť z toho, čo som aj ja dostal darom. Tak sa spolu s mnohými kolegami zúčastňujeme koncertov; najmä v prospech detí, ktoré to v živote majú ešte o čosi ťažšie ako ostatné. Koncert v Košiciach bol pre mňa príjemným prekvapením, pretože vážna hudba ako keby zmizla z televízie. A tu je zrazu projekt koncertu, kde jej patrí čestné miesto. Aj pries-

tory chrámu, v ktorom sa koncert odohrával, boli veľmi symbolické a inšpiratívne. Viem, že zorganizovať podobný koncert je veľmi zložitá vec; preto gratulujem organizátorom tohoto vydareného podujatia. Krásne je najmä to, že sa to robí v prospech charity. Tá musí neoddeliteľne patriť k úspechu a prosperite. Nešťastie a bolesť sme zatiaľ na svete nezrušili.

V akých predstaveniach a kde Vás môžeme v súčasnosti vidieť a čo pripravujete do budúcnosti?

Pravidelne som na doskách SND v Bratislave, pripravujem premiéru Čarovnej flauty v opere ND v Brne a do konca sezóny zvládnem ešte 2 ďalšie premiéry v Bratislave: Turandot a Figarova svatba. Aktuálny prehľad mám na mojej webstránke (pozn. red.: www.kundlak.sk). Práce mám vďaka Bohu veľa a aj plánov do budúcnosti. Hlavne, aby sme boli obdarení zdravím. To želim všetkým a aj sebe a svojej rodine.

Za rozhovor a príjemne strávený čas ďakuje
Katarína Michalčíkova

Alfredo, turné Japonsko

JOZEF KUNDLÁK sa narodil 12. 10. 1956 v Bratislave. Študoval na Konzervatóriu v Bratislave u profesorky Idy Černeckej. Po ukončení štúdií sa zúčastnil na Letnom opernom kurze Európskeho operného centra v Belgicku. Od r. 1983 je sólistom opery SND v Bratislave. V r. 1985 sa stal víťazom speváckej súťaže Luciana Pavarottiho u Philadelphii. Vďaka svojmu mimoriadne čistému a jasnému tenorovému prejavu bol angažovaný v mnohých operných scénach Európy; napr. v Teatro alla Scala v Miláne, Opere vo Philadelphii alebo vo Viedenskej štátnej opere. Spolupracoval s mnohými významnými dirigentmi ako Riccardo Muti, Bruno Bartoletti či Peter Schreier. Tiež pravidelne účinkuje na mnohých európskych a svetových koncertných pódioch. S manželkou Alžbetou majú troch dospelých synov.

Šťastie byť nažive

Príbeh Amony zo Sudánu, ktorá mala v 17-tich mesiacoch váhu priemerného dvojmesačného dieťaťa

Gillian Sandford, terénny komunikačný pracovník, ACT-Caritas, KM, Zuzana Poláková, preklad

Južný Darfur, Sudán, 9. 12. 2005

Keď Amona Adam Osman prišla do centra pre výživu v južnom Darfure, bola to len chudučká kostrička dieťaťa. Prsia jej matky boli suché a dieťa nemohlo prijímať od nej potravu.

Zamestnanci v centre pre výživu položili jej krehké ochabnuté telíčko na váhu. Na drevenom ráme jej zmerali výšku a rozpatie ramien, z čoho vyplynulo, že bola v akútnom stave podvýživy.

Zdravotná sestra a asistent zapísali jej meno a vek. Matka uviedla že má 17 mesiacov.

Pomer jej hmotnosti a výšky ukázal, že jej hmotnosť bola iba 60 % z požadovanej hodnoty. Amona zomierala.

Hawa Ibeid Mohammed, ktorá bola vo vedení centra pre výživu a bola svedkom tejto situácie, poslala Amonu ihneď na kliniku zdravotníckej charity, ktorá sa zaoberá akútnou podvýživou.

Amonu okamžite napojili na infúzie, aby tak zabránili dehydratácii organizmu a výživu dostávala sondou priamo do žalúdka. Jej stav bol veľmi vážny.

Amona strávila na klinike dva mesiace a potom sa vrátila do centra pre výživu.

Následné merania ukázali, že pomer výšky k hmotnosti bol už 75 % z požadovanej hodnoty.

Bola však stále podvyživená a v ohrození života. Okrem toho mala ochorenia kože a ochabnuté svalstvo. Začínala sa však už zotavovať. V centre pre výživu bola registrovaná pod číslom 1838. Merala iba 63 cm a vážila 4,7 kg. Pracovník centra oboznámil Awatif Abdu-Rahman, Amoninu matku, s aktuálnym stavom dcéry a daroval jej jedlo na dva týždne, aby sama vyzdravela, a mohla tak dcéru poskytnúť kvalitné materské mlieko.

To všetko sa stalo po návšteve zdravotnej pracovníčky Hawi, od ktorej sa Awatif dozvedela o centre pre výživu. Zdravotníčka navštívila tábor pre vysídencov v Darfure. Prišla do malej chatrče, ktorú Awatif volala „domov“. Keď zistila, v akom stave sa nachádza Amona, varovala jej matku, že musí bezodkladne vziať dcéru do centra pre výživu. „Amona bola tak veľmi chorá, že ak by ju tam matka nezanesla, bola by zomrela,“ povedala Hawa.

Tábor Bilel vedie Sudánska rozvojová organizácia - Sudan Development Organisation (SUDO) a je zasobovaný miestnymi part-

nermi ACT-Caritas, čo je sieť katolíkov, protestantov a ortodoxných pomáhajúcich organizácií na celom svete.

„Som veľmi vďačná ľuďom zo SUDO, ktorí zásobujú toto centrum a ľuďom ktorí tu pracujú,“ povedala Awatif. „Dali mi sieť proti moskytom a extra viac jedla. Ak by som sem nebola prišla, Amona mohla zomrieť.“ O dva týždne neskôr, po tom, čo Amona a jej matka jedli zmiešaný sójový bôb, olej a cukor, boli opäť prijaté do centra. Amona pribrala 300 g. Vážila bola 5 kg, ale ani trochu nenarástla. Keď jej odmerali obvod ramien ukázalo sa, že je stále v ohrození.

30 ročná Awatif musela toho zvládnuť veľa. Jej rodina žila v sektore J v tábore Bilel, kde býva 4 500 ľudí. Tábor leží za hlavným mestom južného Darfuru Nazlaod. Ich dom je

„ohrádka“ o necelých dvoch metroch štvorcových s plastovou lôžkovinou namiesto stropu a len s niekoľkými kuchynskými a osobnými potrebami. V lete slnko nemilosrdne páli na plast a vietor dookola rozfúka piesok v zime i počas suchej sezóny.

Awatif a jej manžel Adam Osman, 35, majú ešte dve deti; chlapcov: Sabira, 5 a Osmana, 3. Osman trpí detskou obrnou a nemôže dobre chodiť.

Rodina ušla do tábora Bilel pred 11 mesiacmi z dediny Marla východne od tábora. Z náletov na dedinu boli veľmi vydesení. „Lietadlo začalo bombardovať našu dedinu. Všetko v Marla bolo bombardované. Videla som náš dom v ohni a bežala som preč,“ spomínala Awatif. „Po tom všetkom sa niektoré rodiny vrátili zozbierať pozostatky z svojho majetku. Ale ja nie. Prišli sme sem na somárikovi a spali sme na ceste. Bolo nás okolo 30, čo sme spolu cestovali. Niektorí ľudia sa vrátili skúsiť zozbierať svoje vlastníctvo. My sme však z tejto oblasti odišli.“

Awatif nemá vzdelanie, ale odkedy prišla do tábora začala chodiť na poobedné hodiny arabčiny a Islamu, zabezpečované spoločenským centrom ako psycho-sociálny projekt taktiež sponzorovaný ACT-Caritas.

Susedia sa jej starajú o deti v čase keď chodí na vyučovanie.

Hovorí, že je vďačná za podporu, ktorú dostala v centre a taktiež za možnosť učiť sa v jej veku.

Mala strach z myšlienky ísť do školy? „Nie, vôbec nie,“ odpovedala. „Bola som vzrušená.“

Činnosťou v južnom a západnom Darfure ACT-Caritas už zachránila život mnohým deťom ako je Amona vo chvíli, keď podporila ich matky.

ACT-Caritas program na pomoc a podporu začal v júni 2004 a viac ako štvrtina z milióna detí pomohol. Celkovo bolo prijatých 39 324 detí na doplnkovú výživu v centrách ako Bilel a 23 584 bolo prepustených, len čo dosiahli dostatočnú váhu.

Program prijal 250 vážne podvyživených detí na terapeutickú výživu a 228-im z nich sa podarilo pomôcť.

Pracovníci v centrách majú radosť z tejto práce, najmä keď vidia pokroky detí. „Viem, že prácou tu a pomocou babátkám ako Amona, pomáhám miestnym ľuďom a veľmi ma to teší,“ povedala Hawa.

ACT Internationalis je celosvetové spoločenstvo cirkví a spriaznených agentúr pracujúcich na záchrane života a podpore komunit v naliehavých prípadoch po celom svete.

Caritas Internationalis (CI) je konfederácia 162 katolíckych podporných, rozvojových a sociálnych organizácií pôsobiacich v 200 krajinách a oblastiach sveta.

Členom CI je aj Slovenská katolícka charita, ktorá tiež pomáha v Sudáne. V jeho južnej časti v regióne Bahr el Ghazal, ktorá je zničená občianskou vojnou a prírodnými katastrofami, realizuje projekt rozvoja domácej poľnohospodárskej výroby. Jeho cieľom je naučiť obyvateľov zabezpečiť si dostatok potravy pre vlastné potreby a prebytok predávať na trhu.

Výsledok zbierky na pomoc postihnutým tsunami

SKCH minulý rok vyzbierala 9 797 549,72 Sk na pomoc ľuďom postihnutým živelnou pohromou tsunami. Vlny tsunami sa prehnlali cez Indiu, Indonéziu, Srí Lanku, Somálsko, Mjanmarsko a Thajsko.

SKCH sa rozhodla pomôcť oblastiam, na pomoc ktorým sa prihlásilo málo organizácií. Je to Mjamarsko (bývalá Barma) a Somálsko. Do Mjamarska sme poslali 2,3 milióna Sk.

Zo zostatku zbierky sa začal realizovať projekt na obnovu zničeného územia v Somálsku. Ľudia v tejto krajine boli už aj dovtedy veľmi chudobní. Táto živelná pohroma pochovala aj zotatky toho, čo mali.

Sesterská charita v Somálsku je veľmi slabá a neschopná spolupracovať na projekte obnovy. Miestni biskupi sa preto spojili so spriaznenými expertmi z Talianska. Títo vypracovali projekt za somálsku stranu. A tak sa mohla začať realizovať spoločná pomoc SKCH a Somálska, zameraná hlavne na tvorbu infraštruktúry, obnovu bývania a vytvorenie podmienok na prácu.

Všetkým darcom úprimne ďakujeme za finančnú pomoc pre ľudí v Mjamarsku a Somálsku postihnutých tsumnami, ktorí to naozaj veľmi potrebujú. **ĎAKUJEME!**

KM

Priebežný stav zbierky na pomoc Pakistanu

Slovenská katolícka charita získala pre pomoc ľuďom postihnutým zemetrasením v Pakistane 1 000 000,- Sk z MZV SR. Okrem toho vlastná verejná zbierka SKCH je k 6. 12. 1 805 506,- Sk.

Obidva tieto zdroje budú použité na projekt podpory postihnutým zemetrasením v Pakistane. Jedná sa o prípravu základného vybavenia na prežitie zimy, najmä o zimné prikrývky a stany so zdvojeným povrchom. Prostriedky budú použité na mieste pravdepodobne začiatkom decembra 2005. Zbierka na Slovensku však potrvá do konca roka. Zvyšné prostriedky budú rovnako odoslané do Pakistanu. Ak môžete, prispajte na číslo účtu v Istrobanke: **10006-55615010/4900 variabilný symbol 147**. Názov účtu je Slovenská katolícka charita, Kapitulská 18, 814 15 Bratislava.

Našou partnerskou organizáciou je Rakúska katolícka charita, ktorá na mieste posobí už 10 rokov a spolupracuje okrem mnohých miestnych partnerov aj s katolíckou charitou Pakistan.

Za vaše dary úprimne ďakujeme.

KM

Ročne zomrie hladom šesť miliónov detí

Do 6 miliónov detí zomiera ročne od hladu, či na následky podvýživy. Vyplýva to z výročnej správy Svetovej organizácie pre výživu (FAO), ktorú uverejnili 23. 11. 2005 v Ríme.

V správe sa píše: „V súčasnej situácii nedodrží ani jediný štát plány Miléniového summitu OSN znížiť počet hladujúcich vo svete do roku 2015 na polovicu. Tri štvrtiny hladujúcich žijú vo vidieckych oblastiach chudobných krajín. Z týchto oblastí pochádza aj takmer 11 miliónov detí, ktoré zomierajú pred dovŕšením veku piatich rokov. Častou príčinou ich smrti sú liečiteľné infekčné choroby ako hnačkové ochorenia, zápal pľúc, malária alebo osýpky. Tieto deti by mohli prežiť, keby neboli oslabené hladom. Hlad a nedostatok potraviny sú tiež jednou z príčin chudoby a negramotnosti.“

„Na to, aby sme účinne mohli riešiť problém hladu, sú potrebné hospodársky rast, investície do poľnohospodárstva, ako aj politická stabilita,“ zdôrazňuje táto organizácia OSN. Podľa najnovších údajov FAO z r. 2004 trpelo hladom alebo podvýživou v rokoch 2000 až 2002 na celom svete 852 miliónov ľudí. Z toho žije 815 miliónov v rozvojových krajinách, 28 miliónov v menej chudobných a 9 miliónov v rozvinutých priemyselných krajinách.

KIPA/-zg-TK KBS, KM

Bush sa musí ujať chudobných

Washington 9. 12. 2005

Kardínal Theodore McCarrick vyzval amerického prezidenta Georga W. Busha, aby sa na nadchádzajúcej konferencii ministrov Svetovej organizácie pre obchod (WTO) v Hongkongu zasadil za práva chudobných. Pri súkromnom stretnutí s Bushom v Bielom dome vo Washingtone kardínal zdôraznil, že prezident musí pôsobiť v tom smere, aby sa v USA znížili alebo zrušili subvencie, ktoré ničia konkurencieschopnosť.

„Pán prezident, vzhľadom na chudobných na celom svete, ktorí majú príliš obmedzený prístup k rokovaciemu stolu, nesmieme bojovať iba za americké záujmy. Je tu veľa dôležitých problémov, ktoré treba spravodlivo riešiť na konferencii ministrov celého sveta,“ pripomenul kardínal McCarrick Bushovi.

Ďalej zdôraznil, že pre chudobné krajiny treba vytvoriť pružné, spravodlivé a diferencované obchodné podmienky. Okrem toho potrebujú veľkodušnejšiu pomoc a rozsiahle odpustenie dlhov, aby mohli investovať do vzdelania, zdravotnej starostlivosti a aj do budovania ich obchodných kapacít.

KP/-zg-TK KBS, KM

Starostlivosť o chorých v domácnosti

Autori: I. Barden, A. Vogel, G. Wodraschke

PhDr. Katarína Rašlová

Opatrovanie chorých v domácom prostredí sa v posledných rokoch stáva stále frekventovanejším a žiadanejším. Ľudia sa dožívajú vyššieho veku, ale ich zdravotný stav sa nezlepšuje. Mení sa systém liečenia v nemocniciach, ktoré vykonávajú len najnevyhnutnejšie zdravotnícke úkony a nemajú možnosť poskytovať hospitalizáciu osamelým a starým ľuďom. Ani v doliečovacích zariadeniach nie je dost miesta. Na druhej strane je známe, že najlepším prostredím na uzdravenie, ale aj na odchod z tohto sveta je dôverne známe prostredie vlastnej domácnosti a prítomnosť rodinných príslušníkov. Rodinní príslušníci nie sú na úlohu opatrovateľov pripravení a často sa boja, aby tomu, koho milujú, neublížili.

Publikácia skúsených odborníkov, Ingeborg Bardenovej, pedagogičky a dlhodobej pracovníčky nemeckej charity v oblasti starostlivosti o chorých, Dr. Alfreda Vogela, profesora všeobecnej pedagogiky na univerzite Freiburg a Dr. Georga Wodraschku, profesora všeobecnej didaktiky na Pedagogickej vysokej škole vo Freiburgu, už v ôsmom vydaní, dáva praktické rady, ako opatrovať chorého v domácom prostredí.

Kniha je rozdelená do dvanástich kapitol, ktoré didakticky pritažlivým spôsobom dokumentovaným ilustráciami, odoviedajú na principiálne otázky starostlivosti o chorého. Publikácia je zostavená na základe dlhodobých skúseností s opatrovaním chorých.

Začína úpravou prostredia chorého; jeho lôžka a pomôcok podľa jeho potreby. Nasleduje vysvetlenie základných anatomico-fyziologických otázok, symptómov druhotných ochorení a ich prevencie. Dôležitú oblasť tvorí plánovanie starostlivosti a inštrukcií k praktickým opatrovateľským úkonom – polohovanie, izometrické cviky, starostlivosť o hygienu, stravovanie a užívanie liekov. Samostatná kapitola je venovaná komunikácii s chorým, psychickým zmenám v starobe a sprevádzaniu umierajúcich aj s praktickými návodmi na duchovnú pomoc.

Radi by sme odporučili túto knihu ľuďom všetkých vzdelanostných kategórií, ktorí sa starajú o chorých v domácom prostredí: rodinným príslušníkom, opatrovatelkám, či osobným asistentom. Je vytlačená na kvalitnom papieri s príjemnou grafikou. Obrazová príloha je jasná a názorná. Kniha je sprievodcom a poradcom, ponúka nielen vedomosti, ale aj praktické zručnosti a filozofiu opatrovania v jeho komplexnosti. Publikáciu vydáva Slovenská katolícka charita v spolupráci s Deutscher Caritasverband Freiburg.

Pozn. red.: Knihu si môžete objednať v SKCH alebo v každej DCH. Kontakty sú na s. 2. Cena je 270,- Sk.

Pravé bohatstvo

Mgr. Ivana Novotná

Bohatý nie je ten, kto veľa vlastní, ale ten, kto veľa nepotrebuje. Nejakto v tom zmysle som nedávno čítala netradičnú „definíciu“ bohatého človeka. V takomto svetle sa ako-

si mení bežné chápanie rozvrstvenia ľudí podľa príjmu či hodnoty majetku... Aj navonok bohatí môžu byť chudobní a chudobní môžu byť v spomínanom význame bohatými. Veď, nie je uspokojenie sa s tým, čo mám a nesamozrejmé tešenie sa z denných maličkostí obrovským bohatstvom? Spokojnosť a vnútorný pokoj našťastie nerastú alebo neklesajú priamoúmerne v závislosti od vonkajších okolností. Pre nás, ľudí, je prirodzené, že túžime po materiálnych istotách. Nebolo by na tom koniec koncov nič zlé, keby sme vedeli udržať správnu mieru. Kameň úrazu je možno aj v onej správnej miere – každý má latku položenú na rozdielnej úrovni. Keby sme boli tak túžiaci po vnútornej kráse a pohode ako túžime po fyzických dobrách a krásach, veľa by sa zmenilo. Je pri najmenšom zaujímavé, akí sme vytrvalí v zmenách a skrásňovaní našich tvárí, ošatenia, bytov a okolia. No do úprav vlastných duší sa nám veľmi nechce. Určite aj malá zmena charakteru k lepšiemu vyžaduje obrovské úsilie. Ale nie je to hodnotnejšia a ušľachtilejšia investícia?

Bohatstvo teda nie je samo o sebe zlé. Nemohli by sme teda venovať viac úsilia bohatstvu našich duší?

VYDÁVA Slovenská katolícka charita Sekretariát, ADRESA REDAKCIE Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/544 31 506, 544 32 801, fax 02/544 33 097, e-mail: info_charita@computel.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: 0176 875 345/0900 VS 141, ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA Mgr. Katarína Michalčíková, NA ČÍSLE SPOLUPRACOVALI: Sr. Henricha, Eva Šoltisová, DCH Nitra, ADCH Košice, Mgr. Peter Michančo, Mgr. Marek Badida, Mgr. Dagmar Chanátová, Mgr. Marek Krajňák, Ing. Mária Rajnáková, Eva Piačková, Kamila Poláčková, Mgr. Peter Valiček, SpKCH, Mons. Štefan Sečka, Mgr. Ing. Juraj Barát, Jozef Kundlák, Gillian Standforf, Zuzana Poláková, TK KBS, PhDr. Katarína Rašlová, Mgr. Ivana Novotná, JAZYKOVÁ KOREKCIA Mgr. Katarína Michalčíková, GRAFICKÁ ÚPRAVA Mgr. art. Juraj Martiška, VÝROBA Vydavateľstvo Don Bosco, REGISTRÁCIA MK SR 3106/2003, DISTRIBÚCIA Areaprint, s. r. o. a sieť diecéznych charít, TITULNÁ STRANA Mgr. Katarína Michalčíková, FOTOGRAFIE Mgr. Katarína Michalčíková, Ing. Marek Michalčík, archiv Jozefa Kundláka, DCH, FMA Albánsko, Caritas Internationalis a Caritas Austria. Časopis je nepredajný a vyšiel vďaka podpore Slovenskej sporiteľne.

Neveríte dokonalým rodinám v reklame?

Asi preto, že skutočnosť je často iná.

Mnohé skutočné rodiny žijú v sociálnej a hmotnej núdzi, často odkázané na cudziu pomoc. Najviac pritom trpia tí najslabší. Slovenská katolícka charita preto pomáha tam, kde sa treba postarať o deti, o starých či bezvládných členov rodiny. Podporte nás, aby naša pomoc bola ešte účinnejšia. Ďakujeme vám. www.charita.sk

Rodina v núdzi potrebuje pomoc.

Prispejte na číslo účtu 0176875345/0900, variabilný symbol 146

generálny partner

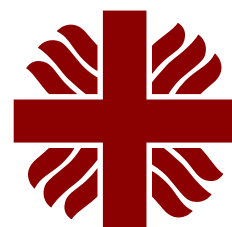
**SLOVENSKÁ
SPORITEĽNA**

mediálni partneri

SME

**Katolícke
noviny**

Rádio **Slovensko** | Slovenský
Katholizmus

Charita

SLOVENSKÁ KATOLÍCKA

blízko pri človeku